

Folketingets Sundhedsudvalg

Folketingets Sundhedsudvalg har den 9. oktober 2009 stillet følgende spørgsmål nr. 10 (Alm. del) til ministeren for sundhed og forebyggelse, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Jonas Dahl (SF).

Spørgsmål nr. 10:

'Ministeren fortalte på TV2 news den 7. oktober 2009 at danske unge har en "umådeholden alkoholkultur". På baggrund af denne udtalelse bedes ministeren redegøre for regeringens tiltag for at komme den umådeholdne kultur til livs siden valget i november 2001. Ministeren bedes endvidere redegøre for, hvornår det er blevet ham klart, at der er en "usund alkoholkultur blandt unge i Danmark.'

Svar:

Unge indtag af alkohol er et emne som står på regeringens dagsordenen. Derfor indgår alkoholområdet også i regeringens nationale handlingsplan for forebyggelse, som blev lanceret i oktober måned som en del af Sundhedspakken 2009.

Det er imidlertid ikke et nyt indsatsområde, og bl.a. unges forbrug af alkohol indgår i regeringens sundhedsprogram "Sund hele livet – de nationale mål og strategier for folkesundheden 2002-10".

Indsatsen er og har været flerstrengt opbygget. Grundelementerne består af en kontinuerlig informationsindsats baseret på oplysning om alkohol og om fornuftig omgang hermed. Derudover er indsatsen rettet mod at støtte skoler med henblik på at skabe fornuftige rammer for unge og alkohol. Endelig er lovgivning et redskab regeringen har benyttet i form af stramning af regler for salg af alkohol til unge.

Særligt i forhold til unge fremgår det af handlingsplanen for forebyggelse, at regeringen vil fremsætte forslag om, at unge under 18 år ikke skal kunne købe drikkevarer med en høj alkoholprocent. Derudover indeholder handlingsplanen et forslag om, at alle uddannelsesinstitutioner udarbejder og offentliggør alkoholpolitikker. Dette initiativ vil blive understøttet af vejledningsmateriale fra Sundhedsstyrelsen til ledelserne på uddannelsesinstitutionerne.

Som en del af handlingsplanen er der derudover udarbejdet et katalog, som skal inspirere kommunerne til at anvende alkoholbevillingsnævnene til at reducere unges adgang til alkohol på udskænkingssteder, særligt udskænkingssteder i boligkvarterer og nær uddannelsesinstitutioner.

Jeg vil også gerne henlede opmærksomheden på, at Sundhedsstyrelsen hvert år i uge 40 gennemfører en alkoholkampagne, hvor budskabet bl.a. har været, at kvinder højst bør

Slotsholmsgade 10-12
DK-1216 København K
Tlf. +45 7226 9000
Fax. +45 7226 9001
E-mail sum@sum.dk
Hjemmeside www.sum.dk

Dato: 30. november 2009
Sags nr.: 0908021
Sagsbeh.: SUMABS/Center for
sundhed og psykiatri
Dok nr.: 141043

indtage 14 og mænd højst 21 genstande om ugen samt max. fem genstande ved en enkelt lejlighed.

I 2009 har uge 40 kampagnen haft fokus på de unge og deres alkoholforbrug – det primære budskab har været, at man skal stoppe før fem genstande.

For så vidt angår regeringens øvrige tiltag på alkoholområdet siden 2001 kan jeg endvidere oplyse, at i forhold til informationsindsatser og samarbejde med skoler og gymnasier har Sundhedsstyrelsen i flere omgange udarbejdet materialer til brug for lærere, elever og deres forældre. Det er bl.a. sket i forlængelse af vedtagelsen af forbud mod salg af alkohol til unge under 15 år i 1998 blev udarbejdet materiale til alle grundskoler. Materialet indeholdt udover en opfordring til alle grundskoler om at indføre en alkoholpolitik, et hæfte med forslag til alkoholpolitikens indhold, et hæfte til lærere og til forældrene til uddeling på forældremøder.

Skolematerialet er siden blevet udsendt som remindere i forbindelse med starten på nye skoleår fra 1998 til 2005.

Siden 2005 har et andet undervisningsmateriale for 7.-9. klasse, 'Life Skills' træning – på dansk: Tackling været tilgængeligt for skolerne. Sundhedsstyrelsen har medvirket til oversættelse og tilpasning af programmet til en dansk kontekst.

I forhold til de lidt ældre unge, har der også været en informationsindsats på landets gymnasier. I 2002 blev der således etableret et samarbejde med Syddansk Universitet om et modelprojekt på to gymnasier om udvikling af metoder til gennemførelse af en alkohol- og rusmiddelpolitik. Projektet blev afrapporteret i 2004 med rapporten "Festkultur og rusmidler i gymnasieskolen" og rapporten blev rundsendt til alle gymnasier. På baggrund af de indhøstede metodeerfaringer blev der udarbejdet et materiale til ledelse og lærere på gymnasierne, et materiale til de unge og et materiale til forældre. Materialet blev i 2006 rundsendt til alle gymnasier med opfordring til at gennemføre en rusmiddelpolitik.

Der er i forbindelse med uge 40 kampagnen i 2009 på ny udarbejdet et materiale både til de øvrige ungdomsuddannelsesinstitutioner og til de videregående uddannelser med opfordring til at gennemføre en alkohol- og rusmiddelpolitik. Erfaringen viser, at der er meget stor efterspørgsel efter alle de udviklede materialer, som er blevet genoptrykt flere gange Sundhedsstyrelsen vil kampagnen i uge 40 i 2010 fastholde fokus på unge.

Der blev desuden tilbudt gymnasierne konsulentbistand, hvis de ønskede at gennemføre en alkoholpolitik, og der blev udbudt kurser både til de nøglepersoner på gymnasierne, og til studievejledere. Omkring 20 gymnasier har i en eller anden udstrækning deltaget i dette projekt.

På lovgivningssiden kan jeg oplyse, at der aldersgrænsen for salg af alkohol blev hævet til 16 år i 2004. Som nævnt fremsætter snarest muligt lovforslag om en hævet aldersgrænse for salg af alkohol med en høj alkoholprocent til unge under 18 år.

I forbindelse med projektet "Narkoen ud af byen" er der centralt fra givet støtte til en række kommunale indsatser, der også har omfattet alkoholforebyggelse rettet mod børn

og unge, da alkoholforebyggelse er det relevante første led i en forebyggende indsats på narkotikaområdet.

Siden 2008 omfatter samarbejdet med bl.a. Roskildefestivalen og andre festivaler også en indsats på alkoholområdet.

For at skabe sunde rammer for unge og hjælpe dem til gode alkoholvaner, har Sundhedsstyrelsen endvidere iværksat projektet "Alkoholforebyggelse og behandling i kommunen". Projektet gennemføres i perioden 2008-2010 og har til formål at styrke den forebyggende indsats i kommunerne på alkoholområdet samt at skabe sammenhæng mellem indsatser, når det gælder forebyggelse, tidlig indsats og behandling.

Kommunernes politikker og handleplaner skal bl.a. indeholde tiltag for at begrænse tilgængelighed af alkohol i kommunen, eksempelvis for alkoholserving ved unges fester på kommunens ejendom og ansvarsfuld servering i forbindelse med alkoholbevillinger. Sundhedsstyrelsen har i september måned 2009 udsendt et inspirationsmateriale: "Ansvarlig udskænkning", som er tænkt som inspiration til kommuner, som allerede arbejder med ansvarlig udskænkning eller ønsker at indføre og arbejde med ansvarlig udskænkning. Yderligere har alle de deltagende kommuner fået tilbudt et kursusforløb til at understøtte implementeringen af en lokal strategi for ansvarlig udskænkning.

Endelig kan jeg i forhold til tidlig opsporing og forebyggende indsatser oplyse, at indsatsen fra 2004 -2009 for børn i familier med alkoholproblemer er en indsats rettet imod en børnegruppe i særlig risiko for som ung at få et stort forbrug af alkohol og for at udvikle problemer med alkohol. Denne indsats er således en del af den forebyggende indsats i forbindelse med børn og unges brug af alkohol.

Jeg kan afslutningsvis oplyse, at regeringen sammen med partierne bag satspuljeaftalen for 2010-2013 har afsat i alt 27 mio. kr. til at styrke kvaliteten i alkoholbehandlingen. Forældres alkoholmisbrug har ofte store konsekvenser for børnene, og derfor afsættes der midler til udvikling af behandlingsmetoder, som inddrager hele familien.

Med venlig hilsen

Jakob Axel Nielsen / Andreas Boe Sjøholm